



पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर

दिव्यांग विद्यार्थ्यांना सोईसुविधा उपलब्ध करून
देण्याबाबत
केलेल्या कार्यवाहीचा आढावा

1. ज्या इमारतींमध्ये शक्य नाही त्या इमारतीमध्ये दिव्यांग विद्यार्थ्यांसाठी लाकडी रॅम्पची सुविधा उपलब्ध करून देणे

▶ प्रस्तुत विद्यापीठाने केलेली कार्यवाही

▶ दिव्यांग विद्यार्थ्यांसाठी लाकडी रॅम्पचे दरपत्रक मागविण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

▶ संबंधित विभाग- अभियांत्रिकी विभाग

2. संलग्नित महाविद्यालयांच्या प्राचार्यांची बैठक घेवून दिव्यांगाबाबतच्या सोईसुविधा, इत्यादीची माहिती महाविद्यालयांकडून घेणे

प्रस्तुत विद्यापीठाने केलेली कार्यवाही

- ▶ सर्व संलग्नित महाविद्यालयांच्या प्राचार्यांची बैठक दि. 12/10/2018 रोजी विद्यापीठाच्या सभागृहामध्ये आयोजित करण्यात येवून दिव्यांगाबाबतच्या सोईसुविधा, इत्यादीची माहिती महाविद्यालयांकडून घेण्यात आली.
- ▶ संबंधित विभाग- शैक्षणिक, संशोधन व विकास

3. वार्षिक अंदाजपत्रकात दिव्यांगासाठी सोईसुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठी विशेष तरतुद करावी

- आर्थिक वर्ष 2013-14 पासून विद्यापीठाच्या अंदाजपत्रकात Development Budget Part II मध्ये Infrastructure for persons with Disabilities अंदाजपत्रकीय शिर्षकाखाली भरीव तरतुद करण्यात आलेली असून 2018-19 मध्ये रु. 83,00,000/- इतकी तरतुद करण्यात आलेली आहे. तसेच सन 2014-15 मध्ये या शिर्षकातून रु. 3,39,775/- इतक्या रकमेचे विद्यापीठातील दिव्यांग कर्मचाऱ्यांसाठी स्कूटर अॅडॉप्शनसह व श्रवणयंत्र खरेदी केलेले आहे

4. दिव्यांग व्यक्तीचे अधिकार कायदा, 2016 मधील कलम 44 नुसार केंद्र शासनाच्या नॅशनल बिल्डींग कोडप्रमाणे बांधकाम करून व दिव्यांगांना वापरता येतील अशा आवश्यक सोईसुविधा विद्यापीठ व संलग्नित महाविद्यालयांमध्ये अडीच महिन्यांच्या आत उपलब्ध करून द्यावेत.

► प्रस्तुत विद्यापीठाने केलेली कार्यवाही

► यानुसार दि. 12/10/2018 रोजी झालेल्या सर्व प्राचार्य, संलग्नित महाविद्यालयांच्या बैठकीमध्ये सर्व प्राचार्यांना सोई सुविधा देण्यासंदर्भातील सूचना देण्यात आली आहे.

5. दिव्यांगांना सेवेत 5 % आरक्षण

▶ प्रस्तुत विद्यापीठाने केलेली कार्यवाही

- ▶ दिव्यांग व्यक्तीचे अधिकार कायदा, 2016 कलम 32 नुसार दिव्यांग विद्यार्थ्यांना प्रवेशासाठी 5% आरक्षण निश्चित व कलम 34 नुसार दिव्यांगांना सेवेत 4 % आरक्षण निश्चित केले आहे.
- ▶ दिव्यांग व्यक्तीचे अधिकार कायदा, 2016 सर्व संलग्नित महाविद्यालये, विद्यापीठ आस्थापना विभाग, विद्यापीठ प्रवेश विभाग व सर्व विद्यापीठ संकुले यांना दि. 08/05/2017 अन्वये माहितीस्तव व योग्य त्या पुढील कार्यवाहीस्तव पाठविण्यात आले आहे.
- ▶ तसेच शा. नि. दि. 27/08/2018 अन्वये दिव्यांग व्यक्तीचे अधिकार कायदा, 2016 कलम 32 नुसार विद्यार्थ्यांच्या प्रवेशाकरिता 5% आरक्षणानुसार कार्यवाही करणेबाबत सूचित केले असल्याने, सदरची बाब दि. 18/09/2018 व दि. 29/09/2018 रोजीच्या पत्रान्वये सर्व संलग्नित महाविद्यालयांना, विद्यापीठ प्रवेश विभाग व सर्व विद्यापीठ संकुले यांना माहितीस्तव व योग्य त्या पुढील कार्यवाहीस्तव पाठविण्यात आले आहे.
- ▶ याबाबत शासन निर्णय/शासनाचे निर्देश प्राप्त झाल्यानंतर पुढील कार्यवाही करता येईल.
- ▶ संबंधित विभाग - आस्थापना व शैक्षणिक, संशोधन व विकास

6. अभ्यासक्रमाची क्रमीक पुस्तके वेबसाईटवर उपलब्ध करणेबाबत.

▶ प्रस्तुत विद्यापीठाने केलेली कार्यवाही

- ▶ विद्यापीठाच्या ग्रंथालयासाठी सोबत जोडलेल्याप्रमाणे ब्रेल लिपीमधील पुस्तकाची यादी तयार करण्यात आली असून सदर पुस्तके ग्रंथालयात उपलब्ध करण्यात आली आहेत.
- ▶ तसेच ग्रंथालयाने ब्रेल लिपीतील जनरल पुस्तके ग्रंथालयात उपलब्ध करावीत असे सुचविण्यात आले आहे.
- ▶ संबंधित विभाग - शैक्षणिक, संशोधन व विकास (अभ्यास मंडळे विभाग), ज्ञानस्त्रोत केंद्र

7. तज्ञ शिक्षक व संगणक सुविधा, दृकश्राव्य माध्यमांची सुविधा तसेच भौतिक सुविधा तयार करण्याकरिता नियोजन करणे उदा. व्हील चेअर, हेल्पलाईन नंबर

▶ प्रस्तुत विद्यापीठाने केलेली कार्यवाही

- ▶ प्रत्येक संकुलासाठी व प्रशासकीय इमारतीसाठी व्हील चेअर्स खरेदीची कार्यवाही सुरु आहे. तसेच हेल्पलाईन ग्रुप तयार करण्यासाठी आवश्यक ती माहिती घेऊन हेल्पलाईन ग्रुप तयार करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.
- ▶ संबंधित विभाग - अभियांत्रिकी विभाग

8. दिव्यांगाना वापरता येऊ शकेल व उपलब्ध होईल अशी वेबसाईट तयार करणे.

- ▶ प्रस्तुत विद्यापीठाने केलेली कार्यवाही
- ▶ याबाबत दिव्यांगांना वापरता येईल अशा प्रकारची वेब साईट (अडथळा विहरित वातावरण) (Barrier Free Environment) तयार करण्याबाबतचा रु. 723690/- चा प्रस्ताव सोलापूर विद्यापीठाने सन 14/02/2012 रोजी मा. संचालक, उच्च शिक्षण यांना पाठविण्यात आलेला आहे. त्यानंतर उच्च शिक्षण संचालयाने दि. 15/02/2012 रोजी सदरचा प्रस्ताव मा. आयुक्त, अपंग कल्याण आयुक्त, अपंग कल्याण आयुक्तालय, म. रा., पुणे यांना पाठविण्यात आलेला आहे.
- ▶ तसेच सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या दि. 14/08/2015 रोजीच्या शासन निर्णयाप्रमाणे सोलापूर विद्यापीठाने PWD विद्यार्थ्यांसाठी लेखणिक व परीक्षेचा वेळ वाढवून देणे, Jaws संगणक प्रणाली उपलब्ध करून दिलेली आहे. त्याचबरोबर Open Book Scanning and Reading Software, Marathi OCR उपलब्ध करून दिलेले आहे.
- ▶ उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाच्या दि. 04/03/2017 रोजीच्या शासन निर्णयामधील मुद्दा क्र. 1 मधील अ ते उ यांची अंमलबजावणी केलेली आहे. तसेच हा शासन निर्णय सर्व संलग्नित महाविद्यालयांस कार्यवाही करणेस्तव कळविलेला आहे.

Jaws संगणक प्रणालीचा वापर करित असताना दिव्यांग व्यक्ती



9. विद्यार्थ्यांचे कृतीसत्र (सेमीनार) आयोजित करणे, स्वयंसेवकांची बैठक घेऊन त्यांना आवश्यक माहिती देऊन कामासाठी उद्‌युक्त करणे

▶ प्रस्तुत विद्यापीठाने केलेली कार्यवाही

▶ प्रस्तुत विद्यापीठ संलग्नित महाविद्यालयाकडून दिव्यांग विद्यार्थ्यांची माहिती मागवून त्याअनुशंगाने दिव्यांग विद्यार्थ्यांचे कृतीसत्र (सेमीनार) आयोजित करण्याचे प्रस्तावीत आहे.

10. विद्यापीठ व संलग्नित महाविद्यालयांनी 3 डिसेंबर रोजी जागतिक दिव्यांग दिन साजरा करणे

- ▶ प्रस्तुत विद्यापीठाने केलेली कार्यवाही
- ▶ सर्व संलग्नित महाविद्यालयांस 3 डिसेंबर रोजी जागतिक दिव्यांग दिन साजरा करण्या बाबत महाविद्यालयांना परिपत्रकाद्वारे कळविण्यात आले. तसेच विद्यापीठामध्ये देखील जागतिक दिव्यांग दिन साजरा करण्यात आला.
- ▶ संबंधित विभाग - विद्यार्थी विकास विभाग

11. इमारती बांधकाम करताना कलम 44 नुसार सुविधा निर्माण करणे.

▶ प्रस्तुत विद्यापीठाने केलेली कार्यवाही

▶ प्रस्तुत विद्यापीठाच्या इमारतीचे बांधकाम करताना दिव्यांग व्यक्तीचे अधिकार कायदा, 2016 मधील कलम 44 नुसार सुविधा निर्माण करण्यात येत आहेत.

▶ संबंधित विभाग - अभियांत्रिकी विभाग

12. दिव्यांग विद्यार्थ्यांची एकत्रित माहिती तयार करणे, दिव्यांगाचा डाटा बेस तयार करणे.

- ▶ प्रस्तुत विद्यापीठाने केलेली कार्यवाही
- ▶ विद्यापीठ संकुलामध्ये दिव्यांग विद्यार्थ्यांची संख्या निरंक आहे व संलग्नित महाविद्यालयातील सर्व दिव्यांग विद्यार्थ्यांची माहिती एकत्र करण्यात आली आहे.
- ▶ संबंधित विभाग - सांख्यिकी विभाग

13. विद्यापीठ व संलग्नित महाविद्यालयांचे अॅक्सेस ऑडीट करणे.

- ▶ प्रस्तुत विद्यापीठाने केलेली कार्यवाही
- ▶ सर्व संलग्नित महाविद्यालयाच्या भेट देण्यासाठीच्या LIC समिती सदस्यांकरीता आचारसंहिता च्या कामाच्या यादीमध्ये सदरील बाब संलग्नित महाविद्यालयाचे अॅक्सेस ऑडीट करणेची तरतूद नमूद करण्यात आलेली आहे. विद्यापीठ संकुलातील अॅक्सेस ऑडिट, AAA च्या ऑडिट बरोबर केले जाईल.
- ▶ संबंधित विभाग- शैक्षणिक, संशोधन व विकास

धन्यवाद !!